

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2790

Nakład: 10 000 egz.

Nr 5/38, maj 2014

Nowe Twisty już wożą pasażerów

>>> str. 4-5

PRZYSTANEK HISTORIA

Chorzów Stary i jego zabytki

>>> str. 6-7

INWESTYCJE

Nowa jakość, nowe możliwości

>>> str. 8-9

ROZMAITOŚCI

25 lat wolności

>>> str. 10

Fot. Przemysław Waclawek

Jedźmy razem

Maj to jak powszechnie wiadomo miesiąc, kiedy w naszych warunkach klimatycznych na dobre rozpoczyna się wiosna, a w ludzi wstępuje nowa energia, nowa nadzieja. W tym roku w majowe optymistyczne nastroje wpisały się i Tramwaje Śląskie. Po raz pierwszy od kilkunastu lat, na zmodernizowane torowiska wyjeżdżają zupełnie nowe wagony tramwajowe. Ich wprowadzenie do ruchu stało się dla naszej Spółki prawdziwym świętem. Oprócz wielu udogodnień dla pasażerów i motorniczych nowe wagony, podobnie jak kiedyś „Karliki”, mają swoje imiona. Każdy otrzyma indywidualną nazwę, wybraną w głosowaniu pasażerów. W symboliczny, pierwszy kurs z zajezdni w Zawodziu do katowickiego placu Wolności i z powrotem wyruszyły dwa wagony o imionach Andzia i Bercik. Będą nas wozić również m.in. Bolek, Marylka, Kazik czy Jorguś.

Niespodzianką dla pasażerów był z pewnością głos lektora odczytującego nazwy przystanków na trasie – roli tej podjęła się aktorka Joanna Bartel, czyli właśnie Andzia, żona „hajera przodowego” Bercika z komediowego serialu „Święta Wojna”. Pani Joanna w części tramwajów godo, a w części mówi. Na początek nowe wagony kursować będą na linii nr 35, później stopniowo wprowadzane będą na kolejne trasy, wraz z postępem realizowanego projektu. Będą jeździły nie tylko w Katowicach, ale i w Bytomiu, Chorzowie czy Sosnowcu...

W ramach podpisanej umowy Pesa Bydgoszcz S.A. dostarczy nam w sumie 30 nowoczesnych wagonów. Koszt tego przedsięwzięcia to niemal 165 milionów złotych. Wprowadzanie nowych tramwajów jest możliwe dzięki decyzjom samorządów miast aglomeracji, ale także dzięki unijnym funduszom, przy wykorzystaniu których prowadzona jest na szeroką skalę nie tylko modernizacja taboru, ale i infrastruktury tramwajowej.

Stanowiąc nową jakość w naszym codziennym życiu, bityszące nowością, wyczekiwane nowe tramwaje bardzo ciepło zostały przyjęte przez Pasażerów, pracowników Tramwajów Śląskich, a także postronnych obserwatorów. Pozostaje mi tylko apelować do wszystkich, by pamiętali, jak wielu ludzi będzie codziennie korzystał z tych wagonów, a każdy chciałby cieszyć się czystym, pięknym wnętrzem na prawdziwie europejskim poziomie.

Dbajmy o nasze tramwaje!

Tadeusz Freisler
Prezes Zarządu Tramwaje Śląskie S.A.

Ulica Kościuszki w Katowicach Pierwszy fragment gotowy

Modernizacja torowiska na ul. Kościuszki w Katowicach jest jednym z najtrudniejszych zadań, realizowanych w ramach trwającego projektu inwestycyjnego. Pierwszy fragment - od stadionu AWF do ul. Szeligiewicza jest już gotowy.

Powyższy fragment był pierwszym, na którym rozpoczęły się prace. W połowie grudnia wykonująca prace na ul. Kościuszki hiszpańska firma Balzola zabudowała rozjazdy technologiczne i przystąpiła do prac na pierwszym torze - w kierunku centrum Katowic. Przez cały czas prowadzenia robót, ruch tramwajów

realizowany był po jednym torze. Równolegle z pracami demontażowymi na torowisku, trwały roboty przy przebudowie instalacji gazowej. Kolejnym etapem było ułożenie podbudowy i nowego torowiska.

Pierwszy etap prac zakończył się w połowie marca, kiedy ruch tramwajów przełożony został na nowy tor, a wykonawca przystąpił do przebudowy toru w kierunku Brynowa. Te prace już się zakończyły i od poniedziałku 26 maja 2014 r. tramwaje kursują już w obu kierunkach po dwóch nowych torach.

W marcu Wykonawca przystąpił również do prac na odcinku od wiaduktu kolejowego do pl. Miarki. Z tego powodu tramwaje kursują w dwóch kierunkach jednym torem w ul. Kochanowskiego. Prace na tym etapie modernizacji postępują zgodnie z harmonogramem. Na znacznym zakresie tego zadania gotowa jest już podbudowa i rozpoczął się montaż płyt torowych. Całość prac na odcinku od kinoteatru Rialto do pl. Miarki powinna się zakończyć pod koniec lipca.

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:
Waldemar Kosior

Druk:
Polskapresse Sp. z o.o

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Tramwajowo-komputerowa Noc Muzeów

Noc Muzeów każdego roku zaskakuje nowymi atrakcjami w placówkach muzealnych, przyciągającymi tłumy odwiedzających. W tym roku po raz pierwszy możliwa była jednak wycieczka w dawną rzeczywistość wirtualną z... dowolnego przystanku tramwajowego między Katowicami a Chorzowem.

17 maja na trasie z placu Wolności w Katowicach do ulicy Metalowców w Chorzowie pojawił się jedyny w swoim rodzaju tramwaj. I choć sprowadzony w ubiegłym roku z Warszawy wagon typu 13N już wrosł w śląski krajobraz, tym razem zaskoczył po raz kolejny. Wystąpił w roli „tramwaju komputerowego”, a na jego pokładzie pojawiły się eksponaty z Muzeum Historii Komputerów

Zdjęcie: Radostaw Meljka

swego serca. Parze pozostaje życzyć wszystkiego najlepszego – a nam pamiętać, że każda podróż tramwajem może być niezwykła i stać się początkiem nowego rozdziału w życiu!

Podróże „tramwajem komputerowym” zorganizowane zostały przez Muzeum Historii Komputerów i Informatyki w Katowicach i spółkę Tramwaje Śląskie. Swoją udział w akcji mieli również członkowie Klubu Miłośników Transportu Miejskiego w Chorzowie Batorym.

Jakub Drogoś
Prezes Zarządu
KMTM Chorzów Batory

i Informatyki. Nie stały jednak ze złowrogą tabliczką o zakazie dotykania, wręcz przeciwnie – każdy chętny pasażer mógł przy ponad dwudziestoletnim sprzęcie zasiąść i zagrać w grę, przenosząc się w rzeczywistość wirtualną sprzed lat. Z możliwości przejazdu przez całe sobotnie popołudnie skorzystało blisko pół tysiąca chętnych, w większości traktując go jako jeden z obowiązkowych punktów wycieczek po – otwartych do późnych godzin nocnych – muzeach.

Nieco inaczej podróż „Trzynastka” z komputerami na pokładzie wspominać będą Asia i Marek. O godzinie 16:10 w wagonie jadącym ulicą 3 maja w Katowicach Marek oświadczył się wybrance

Nowe Twisty już wożą pasażerów

Nowe wagony typu Pesa Twist Step 2012N rozpoczęły pracę przewozową. Pierwsi pasażerowie wsiedli do wagonu liniowego 14 maja o godz. 4:53, kiedy wagon obsługujący linię nr 35 wyruszył z przystanku Zawodzie zajezdnia. Dzień wcześniej nowe tramwaje zostały uroczystie wprowadzone do ruchu liniowego, wykonując przejazd inauguracyjny.

Zdjęcia: Adam Matuszkiewicz

Wtorek, 13 maja 2014 r. był dla Tramwajów Śląskich dniem historycznym. - Takich dni w najnowszej historii naszej firmy było niewiele - mówił prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler. - Po raz pierwszy od 2001 roku wprowadzamy do ruchu liniowego zupełnie nowe tramwaje. Poprzednio były to Citadis 116 Nd, czyli popularne Karliki, dziś jest to Pesa Twist, w wersji dla Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej. Nawiązań do historii w trakcie uroczystości wprowadzenia Twistów do ruchu liniowego było więcej. W momencie kulminacyjnym, gdy wszyscy oczekiwali nowego wagonu, z mgły wyłonił się... zabytkowy wagon typu N. - To historia przypomina o sobie. Historia żywa i w pełni sprawna - popularna "eNka", która z regularnych linii zjechała w 1989 roku, jako zabytek wciąż jeździ jednak na najkrótszej linii nr 38 w Bytomiu

- mówił prowadzący uroczystość rzecznik Tramwajów Śląskich S.A. Andrzej Zowada.

Dłużej jednak na nowy wagon czekać nie było trzeba. Z wnętrza hali głównej najpierw dochodziło tylko światło reflektorów, które przebijało się przez sztuczną mgłę. Po chwili główny bohater wtorkowej uroczystości stał już w pełnej krasie przed halą, gdzie głos zabrał Przewodniczący Rady Nadzorczej Tramwajów Śląskich S.A. Prezydent Katowic Piotr Uszok: - Dziś zmienia się komunikacja tramwajowa, na co czekaliśmy długo. Nie mieliśmy zbyt wiele czasu, by nadrobić zaległości, ponieważ dopiero w 2007 roku miasta stały się właścicielami Tramwajów Śląskich. Prezydent Katowic podkreślał zachodzące zmiany w infrastrukturze tramwajowej i zapowiedział rozpoczęcie prac nad opracowaniem i wdrożeniem systemu inteligentnego sterowa-

nia ruchem. - Chcemy, żeby tramwaje jeździły szybko, ale do tego potrzebna jest współczesna technika - zaznaczył Prezydent Uszok.

W uroczystości wzięło udział wielu znakomitych gości, wśród których znaleźli się m.in. Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego Andrzej Gościński, Przewodniczący KZK GOP Roman Urbańczyk, Prezydenci i Wiceprezydenci miast Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej, przedstawiciele Centrum Unijnych Projektów Transportowych, szefowie firm i przedsiębiorstw komunikacyjnych z całego kraju. Nie zabrakło także członka Zarządu firmy Pesa Bydgoszcz S.A. Marcina Jędrzycki: - Jesteśmy dumni, że nasz produkt będzie woził pasażerów na Śląsku i w Zagłębiu. Budujemy tramwaje po to, by służyły przez 30 i więcej lat, i jestem przekonany, że Twist przez te lata będzie spełniał oczekiwania

pasażerów. Zanim wagony ruszyły w inauguracyjną trasę, Wikariusz Archidiecezji Katowickiej Ksiądz Prałat Grzegorz Olszowski dokonał poświęcenia tramwajów, błogosławiąc wszystkim pracownikom obsługującym nowy tabor oraz jego przyszłym pasażerom.

Każdy z 30 Twistów w barwach Tramwajów Śląskich będzie miał swoje imię. Na 16 wagonach, którymi w tej chwili dysponuje Spółka, imiona już widnieją. Są śląskie: Barbórka, Bercik, Cila czy Pyjter, ale także polskie: Bolek, Heniek czy Jadzia. - To mieszkańcy wybrali nazwy dla wagonów - przypomniał Prezes Tadeusz Freisler: - W głosowaniu internetowym w większości opowiedzieli się za śląskimi i polskimi imionami, więc do Karlika, Francika i Helmuta dołączyli m.in. Ecik, Gustlik czy Karolinka.

W pierwszy kurs z Zawodzia do placu Wolności i z powrotem wyruszyły dwa wagony - Andzia i Bercik. Wszystkich pasażerów przywitał znany głos, który będzie towarzyszył pasażerom Twistów codziennie. - Wito Was Joanna Bartel. Bardzo się ciesza, że byda podróżować z Wami, ino że Wy musicie skasować bilet, a mój głos jedzie na gapa. Przyjemnej podróży! W ten sposób rozwiana została ostatnia niewiadoma - kto będzie w Twistach zapowiadał przystanki. - Współpraca z Panią Bartel to była czysta przyjemność. Przystała na naszą propozycję bez mrugnięcia okiem i zgodziła się nagrać zapowiedzi społecznie - podkreślił Andrzej Zowada. Aktorka nie mogła osobiście wziąć udziału w uroczystości, ale jej głos towarzyszył pasażerom w trakcie jazdy. - Bardzo to było miłe, gdy tramwajarze zapytali czy użyczę im głosu. Po prostu nie mogłam odmówić. To było też dla mnie ciekawe doświadczenie, nie wiedziałam jak to technicznie zrealizować, ale wszystko się udało. Mam nadzieję, że pasażerom będzie miło podróżować tramwajami w towarzystwie mojego głosu - powiedziała Joanna Bartel reporterowi Radia Fest bezpośrednio po dokonaniu nagrań.

Inauguracyjny przejazd dwóch Twistów zgromadził sporą grupę pasażerów. Ich odczucia były zdecydowanie pozytywne, a wśród wypowiedzi słychać było, że: - jest bardzo ładny, duża różnica w porównaniu do tych starych. - Jest w nim więcej przestrzeni, więcej miejsc, łatwiej się do niego wsiada, zwłaszcza w spódnicę. - Bardzo się

Wikariusz Archidiecezji Katowickiej Ksiądz Prałat Grzegorz Olszowski dokonał poświęcenia nowych tramwajów.

- Takich dni w najnowszej historii naszej firmy było niewiele - mówił prezes Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. Tadeusz Freisler

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, KZK GOP, Centrum Unijnych Projektów Transportowych, a także szefowie firm i przedsiębiorstw komunikacyjnych z całego kraju.

różni od starych. Zwróciłam uwagę na ekrany wyświetlające przystanki, na których jest też mapa, dzięki czemu widać dokładnie, gdzie jesteśmy. - Jest zdecydowanie cichszy i nie rzuca tak na boki. Bardzo fajny tramwaj. - A mie się podoba, że Bartelka godo po naszymu. Super!

Twisty w Tramwajach Śląskich zadebiutowały i od 14 maja 2014 r. obsługują linię nr 35 od zajezdni w Zawodziu do pl. Wolności. Wagon ma 32 metry długości, 2,4 metra szerokości, 7 drzwi. Jednorazowo może zabrać 236 pasażerów, z czego 77 na miejscach siedzących. Wagon wyposażony jest m.in. w system cyrkulacji powietrza, zapewniający skuteczne chłodzenie latem i grzanie zimą. Jest także elektroniczny system informacji pasażerskiej oraz informacji głosowej, monitoring i system emisji komunikatów na ekranach LED. Wagon jest ener-

gooszczędny, wyposażony także w system odzyskiwania energii elektrycznej w trakcie hamowania. Zamontowane akumulatory pozwalają na awaryjne przemieszczenia wagonu w przypadku braku napięcia w sieci trakcyjnej.

Zakup wagonów Pesa Twist jest elementem realizowanego przez Tramwaje Śląskie S.A. Projektu pn. "Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą". W ramach umowy Pesa Bydgoszcz S.A. dostarczy 30 wagonów. Koszt tego zadania to 164,7 mln zł netto. Wiadomo już, że nie będą to jedyne nowe wagony zakupione przez Tramwaje Śląskie w ramach tego Projektu. Spółka ogłosiła już przetarg na zakup 12 nowych, częściowo niskopodłogowych wagonów dwukierunkowych.

Chorzów Stary i jego zabytki

W tym roku obchodzona jest 80. rocznica utworzenia miasta Chorzów. Stało się to 1 lipca 1934 r. Przyłączono wówczas do Królewskiej Huty ówczesną gminę wiejską Chorzów (Stary), Maciejkowice oraz Nowe Hajduki. Sam Chorzów (Stary) swym rodowodem sięga XIII wieku. Książę opolski Władysław 24 czerwca 1257 r. wystawił dla Zakonu Rycerskiego Grobu Bożego w Jerozolimie, potocznie zwanego bożogrobcami, akt lokacji wsi. Bożogrobcy, mający swą siedzibę w Miechowie byli właścicielami Chorzowa aż do kasaty ich zakonu przez władze pruskie w 1810 r.

Proponujemy wycieczkę do dzisiejszej najstarszej dzielnicy miasta. Wprawdzie do Chorzowa Starego nie kursuje obecnie żaden tramwaj, jednakże w szybki sposób można się dostać na teren dzielnicy, przyjeżdżając linią tramwajową nr 6 lub 19 Katowice – Bytom, do przystanku, Chorzów – ul. Nowa. Wsiadając z tramwaju kierujemy się ul. Nową w stronę widocznej na horyzoncie elektrociepłowni Elcho dochodząc do ul. Poznańskiej skąd rozpoczniemy zwiedzanie.

Ulicą Poznańską dochodzimy do skrzyżowania z ul. Siemianowicką i Kasprowicza, gdzie na narożu zbiegu ulic napotkamy pierwszy ciekawy zabytek dzielnicy – kolumnę maryjną (zwaną potocznie Panienką), wzniesioną z fundacji rodziny Szafranców w 1870 r. Na szczycie, wykonanej z piaskowca, kolumny ustawiona jest pełnoplastyczna postać Matki Bożej Niepokalanie Poczętej (Królowej Niebios i Ziemi). Warto wspomnieć, że obok kolumny - ulicą Metalowców z Chorzowa Drugiego (dawniej Królewskiej Huty), i dalej ulicą Siemianowicką do Bytkowa kursował kiedyś tramwaj. Linia zlikwidowana została po II wojnie światowej wraz z rozbudową Huty Kościuszko.

Z tego miejsca idziemy dalej ul. Siemianowicką dochodząc do ul. Kościuszki, która prowadzi do placu Piastowskiego. Tutaj zobaczyć możemy wyremontowany budynek dawnego ratusza gminnego, (wzniesiony w latach z lat 1924 – 1925) w stylu modernizmu z elementami klasycystycznymi i przypominający wystrojem pałac. Nieopo-

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

dal przy ul. Kościuszki stoi wybudowana według projektów Otto Urbańczyka w latach 1925 – 1926 neobarokowa kapliczka Podwyższenia Krzyża Świętego.

Idąc w kierunku ul. Mazurskiej warto zwrócić jeszcze uwagę na budynek dawnego szpitala gminnego wzniesionego w 1904 r. w stylu historycznym z elementami neogotyckimi. Z ul. Mazurskiej dochodzimy do dużego skrzyżowania z rondem zwanego potocznie „Krajcokiem” łączącego ul. Siemianowicką z ul. Bożogrobców. Nieopodal skrzyżowania idąc dalej ul. Siemianowicką przy nr 59 po lewej

stronie stoi budynek dawnej gospody wzniesionej w 1904 r. wg projektu Franciszka Wiczorka w stylu historycznym z elementami neoromańskimi. Z upływem czasu obiekt ten przebudowano dobudowując scenę i zakładając w nim Katolicki Dom Związkowy. Obecnie w budynku działa Starochochowski Dom Kultury. Idąc dalej, po prawej stronie zobaczymy urokliwą zabudowę dawnego szybu wentylacyjno – gospodarczego „Elżbieta” kopalni „Król” z 1791 r., a później KWK Polska Rejon Prezydent. Cały kompleks wyglądem przypomina mały zameczek. Powstał on w latach 1911 – 1912

Neobarokowa kapliczka Podwyższenia Krzyża Świętego.

Kościół św. Marii Magdaleny na starochochowskim wzgórzu.

w stylu neogotyckim, wykazując cechy średnio-wiecznej budowli obronnej. W skład kompleksu wykonanego z cegły otynkowanej stylizowanym tynkiem przypominającym formy rustykalnego kamienia, wchodzi kilka wolnostojących budynków z charakterystyczną okrągłą wieżą. Szyb miał głębokość prawie 189 m i średnicę 3,5 m. Pomiedzy szybem a terenem kopalni przy ul. Kościuszki kursowała kolejka wąskotorowa.

Przy ul. Bożogrobców, na samym szczycie jednego z najwyższych wzniesień Chorzowa na wysokości 319 m n.p.m. zobaczymy kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny. Jest to już szósta z kolei świątynia w tym miejscu, wzniesiona w latach 1889-1892 wg projektu Józefa Ebersa z Wrocławia. Monumentalna ceglana, neogotycka, trójnawowa świątynia typu halowego, na planie krzyża łacińskiego, nad którą góruje wysoka na 75 metrów wieża z dzwonami i czterema polami zegarowymi zakończona stożkowym hełmem i umieszczona w fasadzie zachodniej. W przyziemiu znajduje się wejście główne wraz z kruchtą. Nawa główna jest dwukrotnie szersza od naw bocznych.

Z kościoła udajemy się ul. Bożogrobców dochodząc do placu św. Jana, gdzie zachowała się najstarsza zabudowa tej części miasta. Są to pozostałości zabudowy wiejskiej wznoszone od końca XVIII i przez cały XIX wiek aż do 1900 r. Zabudowania te tworzą charakterystyczny typ zagród wiejskich, w zamkniętym układzie, budowanych przez bogatych chorzowskich chłopów zwanych siodłakami. Ustawione były one bezpośrednio przy jednej wiejskiej ulicowce biegnącej przez całą wieś. W centralnej części wsi wydzielony był plac, który służył, jako miejsce wiejskich zebrań, na którym wznosił się kiedyś gminny ratusz ze strażą pożarną. Istniejący do dnia dzisiejszego murowany budynek pełniący wówczas te funkcje pochodzi z XIX wieku (plac św. Jana nr 31a). Starochorzowskie budownictwo wiejskie ma charakterystyczne cechy architektoniczne. Główny budynek mieszkalny ustawiony jest szczytem do ulicy na planie prostokąta, podłużny, nakryty dwuspadowym dachem pokrytym dachówką, częściowo podpiwniczony, jednokondygnacyjny, wieloizbowy z mieszkalnym poddaszem ze schodami na osi wejścia, które zlokalizowane jest na osi dłuższego boku budynku. Na wewnętrzny plac pomiędzy po-

Kapliczka św. Jana Nepomucena.

szczególnymi zabudowanymi działkami prowadziła szeroka brama wjazdowa z małą wąską furtką dla pieszych. Zabudowania gospodarcze lokowano z tyłu działki. Za stodołą i pomieszczeniami gospodarczymi rozciągały się pola uprawne. Tuż przy głównym budynku mieszkalnym wznoszono mniejsze powierzchniowo jednokondygnacyjne domki mieszkalne na rzucie prostokąta zwane wysłużkami lub wycugami. Przeznaczone były one dla rodziców, którzy przekazali prowadzenie gospodarki dzieciom. System ten ma swoje źródło w tradycyjnym modelu śląskiej wielopokoleniowej rodziny.

Dawna zabudowa wiejska w 2/3 wyparta została budowanymi w latach 1902-1911 wielokondygnacyjnymi kamienicami czynszowymi przeznaczonymi dla robotników zatrudnianych w nowotworzonych zakładach przemysłowych Chorzowa.

Przy placu św. Jana mamy jeszcze jeden ciekawy zabytek – kapliczkę św. Jana Nepomucena wzniesioną w 1898 r., a opracowaną przez Franciszka Wieczorka z Królewskiej Huty. Figura św. Jana Nepomucena ustawiona jest w niej centralnie na cokole. Na ścianach wewnętrznych kaplicy

znajduje się polichromia przedstawiająca scenę zrzucenia św. Jana z Mostu Karola w Pradze do Wełtawy.

Z placu św. Jana skręcamy w lewo w ul. M. Rodziewiczówny, aby dojść pod nowoczesne zabudowania elektrociepłowni „Elcho” przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie. Niestety po starej elektrowni „Chorzów” wzniesionej w 1889 r. nie zachowały się żadne budynki. Powrót do tramwaju z ul. Poznańskiej przez wiadukt kolejowy, a dalej ul. Nową.

**Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny**

Kolumna maryjna zwana potocznie Panienką.

Budynek dawnego ratusza gminnego.

Nowa jakość, nowe możliwości

Już w sierpniu br. tramwaje linii nr 14 między Katowicami a Mysłowicami przemkną przez Szopienice nowym torowiskiem, dużo ciszej niż do tej pory. W ramach prowadzonych prac budowlanych przebudowane zostanie nie tylko torowisko tramwajowe, ale również infrastruktura drogowa (chodniki, jezdnia, pasy postojowe). Przebieg torowiska ulegnie zmianie, zostanie ono przesunięte bliżej krawędzi jezdni, w pobliże chodników. Spowoduje to, że dostęp do tramwajów będzie łatwiejszy oraz dużo bezpieczniejszy. Dotychczas, aby wejść do tramwaju należało z przystanku, usytuowanego na chodniku, wejść na jezdnię. Taki stan rzeczy stwarzał zagrożenie i narażał pasażerów na niebezpieczeństwo. Uporządkowany zostanie również ruch samochodów wzdłuż ul. Obrońców Westerplatte poprzez zmianę wjazdu do firmy Baterpol oraz wprowadzenie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. Hallera. Przyjęta technologia przebudowy jezdni i torowiska tramwajowego zapewni im wieloletnią trwałość oraz pozwoli na ograniczenie emisji hałasu i drgań. Roboty postępują i do ich zakończenia jest coraz bliżej.

Więcej informacji o postępach prac można uzyskać na stronie internetowej Tramwajów Śląskich S.A. www.tram-silesia.pl zakładka „PROJEKT”.

Zdjęcie: Daniel Janeczko

Wagon Pesa Twist w trakcie przejazdu technicznego na pl. Sikorskiego w Bytomiu

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

Bytom:

- Prowadzone są prace na skrzyżowaniu ulic: Zabrzeńskiej i Karola Miarki. 24 maja br. na skrzyżowaniu został wstrzymany ruch tramwajowy. W kierunku Zabrzez z miejsca robót kursują tramwaje dwukierunkowe. Prace torowe potrwać około czterech tygodni. Równolegle rozpoczęły się prace w ul. Jagiellońskiej.
- Na odcinku od skrzyżowania z ul. Zabrzeżską w kierunku do Łagiewnik zakończono podbijanie torów, trwa montaż słupów. Uruchomienie ruchu tramwajowego planowane jest pod koniec czerwca br.

Chorzów:

- Rozpoczęły się prace torowe w rejonie skrzyżowania ulic: BoWiD, Szpitalnej i Armii Krajowej. W kierunku do chorzowskiego rynku nie kursują tramwaje, uruchomiona została komunikacja zastępcza. Prace torowe na skrzyżowaniu potrwać około czterech tygodni. Po tym czasie ruch tramwajowy w kierunku centrum ma zostać przywrócony.

- Wzdłuż ul. Armii Krajowej ruch tramwajowy odbywa się po jednym torze. Planowany termin zakończenia prac to przełom października i listopada br.

Katowice:

- Na odcinku od ZOO do przystanku Wesołe Miasteczko na całej długości trwa montaż szyn i sieci trakcyjnej. 14 czerwca br. planowane jest wyłączenie ruchu tramwajowego i przełożenie go na nowo wybudowany tor.
- Na ul. Obrońców Westerplatte w kierunku Katowic wykonano torowisko od ul. Korczaka do skrzyżowania z ul. Hallera. Rozpoczęły się prace torowe na odcinku do Baterpolu.
- Na ul. Kościuszki w rejonie ul. Szeligiewicza oraz przy autostradzie A4, zakończono prace torowe. Od 26 maja br. po dwóch nowo wybudowanych torach odbywa się ruch tramwajowy. Na odcinku od Kinoteatru Rialto do placu Miarki trwają prace torowe.
- Plac Wolności – prace torowe zostały zakończone, trwają roboty wykończeniowe.

- Ul. Sosnowiecka – na całym odcinku od ul. Wiosny Ludów do granicy z Sosnowcem wykonano podbudowę torowiska. Trwa wylewanie płyty betonowej pod montaż torowiska.

Ruda Śląska:

- Wzdłuż ul. Zabrzeżskiej zakończono prace torowe i przywrócono ruch tramwajowy. 6 czerwca br. przewidywany jest odbiór końcowy robót.

Sosnowiec:

- Trwają prace torowe na skrzyżowaniu ul. Żeromskiego z ul. 3 Maja.
- Na ul. Sobieskiego trwa wykonywanie podbudowy torowiska oraz betonowanie płyty torowej.

Zabrze:

- Trwają prace torowe na odcinku między skrzyżowaniem z ul. Myśliwską a granicą z Gliwicami.

Katowice, pl. Miarki.

TABOR - MODERNIZACJA wagonów typu 105 N

Tramwaje Śląskie S.A posiadają już 65 zmodernizowanych wagonów typu 105 N, z czego 20 wagonów zmodernizowanych zostało przez Zakład Usługowo Remontowy w Chorzowie, a pozostałe przez Konsorcjum firm Modertrans i MPK Łódź. W kolejce na modernizację przez Zakład w Chorzowie czeka jeszcze 10 wagonów.

ZAKUP 30 szt. NOWYCH TRAMWAJÓW

Do końca maja br. spółka Tramwaje Śląskie dysponować będzie 16 z 30 nowych, niskopodłogowych wagonów, które dostarcza PESA Bydgoszcz S.A. Pozostałe tramwaje dostarczane będą do Spółki partiami, co miesiąc. Zgodnie z zawartą umową ostatecznie wagony Pesa powinny dostarczyć we wrześniu br. Zakupione wagony sukcesywnie wprowadzane będą na linie tramwajowe.

Andrzej Bywalec

**Dyrektor ds. inwestycji Tramwajów Śląskich
Pełnomocnik Zarządu ds. realizacji Projektu**

Zamknięte skrzyżowanie al. Bojowników o Wolność i Demokrację z ul. Armii Krajowej w Chorzowie.

Tunel pod linią kolejową w Rudzie Śląskiej.

Wagon E1 na nowym peronie przy ul. Zabrzeńskiej w Rudzie Śląskiej.

Bytom, skrzyżowanie ulic Łagiewnickiej i Zabrzeńskiej.

Zdjęcia: Daniel Janeczko

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane z Projektem pn. *Modernizacja infrastruktury tramwajowej i trolejbusowej w Aglomeracji Górnośląskiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą* realizowanym przez Tramwaje Śląskie S.A., są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Rocznica gorącego czerwca

Mija właśnie 25 lat od wydarzeń, które skutkowały zmianami ustrojowymi w Polsce. Obrady Okrągłego Stołu doprowadziły do pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w czerwcu i utworzenia Senatu, powołania pierwszego niekomunistycznego rządu i powołania urzędu prezydenta kraju. Rocznicowe obchody pod hasłem „25 lat wolności” odbywają się w całym kraju pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Wydarzeń takich nie zabraknie także w naszym regionie.

**25 LAT
WOLNOŚCI**

Park Śląski organizuje „Czerwiec wolności” (www.czerwiewolnosc.pl), którego program wypełnią rozmaite wydarzenia plenerowe („Maraton Wolności”, seanse „Kina Wolności”, artystyczny performance, koncert jubileuszowy zespołu „Dżem” czy specjalny nocny przejazd kolejki linowej „Elka”). Jednym z punktów obchodów w Parku Śląskim będzie także „Debate o Wolności” z udziałem wybitnych architektów polskiej demokracji, którą 13 czerwca br. poprowadzi Kamil Durczok.

Wydarzenia rocznicowe organizuje także Śląskie Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach. W rocznicę historycznych wyborów 4 czerwca 1989 roku obok Pomnika Krzyża przy Kopalni Wujek w Katowicach (ul. Wincentego Pola 65) o godz. 18.00 rozpocznie się koncert zespołu „Elektryczne Gitary”.

Atmosferę tamtych dni doskonale oddają plakaty z kampanii wyborczej w 1989 r.

**nieznany sprawco
przestrzegaj
reguł gry
plakatów nam
nie zrywaj
bo wiemy że to ty**

SOŁDZKI WYKROJNIK
„SOLIDARNOŚĆ”
ul. S. Turka 12, tel. 84-21-44-00
41-102 8700

4.VI-GŁOSUJ NA KANDYDATÓW Solidarność

Chorzowskie Centrum Kultury (Chorzów, ul. Sienkiewicza 3) organizuje tego samego dnia o godz. 12.00 konferencję popularnonaukową „W drodze ku wolności – kobiety na Śląsku” oraz wieczorny koncert „Chopin-kameralnie”. 5 czerwca na scenie ChCK wystąpi Joanna Szczepkowska z córką Hanną Konarowską w spektaklu „ADHD i inne cudowne zjawiska”. Joanna Szczepkowska kojarzona jest z czasem przemian ustrojowych w Polsce ze względu na swoje symboliczne oświadczenie na antenie Dziennika Telewizyjnego – „Proszę Państwa, 4 czerwca 1989 roku skończył się w Polsce komunizm”. Hasło to jest tytułem całości obchodów rocznicowych w Chorzowskim Centrum Kultury, których element stanowi także wystawa okolicznościowa „Wybory 4 czerwca w Chorzowie. W walce o wolny mandat”, opracowana przez historyka Katarzynę Wilczok we współpracy ze Śląskim Centrum Wolności i Solidarności. Ponadto, przez tydzień pasażerów wozic będzie specjalnie oznakowany tramwaj linii nr 6 na trasie Katowice-Bytom.

Edukacyjne macanie bany

Instytut Edukacji i Rozwoju ALFA PRIM zorganizował we współpracy z Tramwajami Śląskimi S.A. spotkanie pod hasłem „Macanie bany z ALFA PRIM”. Akcja skierowana do niewidomych, słabowidzących oraz głuchoniemych podopiecznych firmy zajmującej się m.in. specjalistycznymi szkoleniami osób niepełnosprawnych odbyła się 20 maja br. w zajezdni w Katowicach Zawodziu.

Uczestnikom zaprezentowano nowy tramwaj Pesa Twist Step 2012N. „Macanie bany z ALFA PRIM”, które odbyło się w miłej atmosferze, pozwoliło niepełnosprawnym na poznanie rozmieszczenia siedzeń, umiejscowienia przycisków służących do otwierania drzwi i przycisków sygnału alarmowego, a także zapoznanie się z pasażerską informacją głosową i wizualną. Niektórzy uczestnicy spotkania usiedli na miejscu motorniczego i poznawali tajniki kierowania nowoczesnym tramwajem. Wagon, który zwiedziła grupa nosi wdzięczne śląskie imię „Jorguś”. Na zakończenie ciekawej wizyty zorganizowano rundę honorową na jego pokładzie wokół katowickiej zajezdni.

Zdjęcia: www.alfaprim.com.pl

REKLAMA

**Skrzydła drzwiowe
na stare ościeżnice!!!**
(ponad 30 wzorów)

* profesjonalny montaż

*na terenie Górnego Śląska - transport gratis!!

DOMATOR

Katowice, ul. Ułańska 12,

tel./fax. 032 254 49 98, 605 416-116

www.domator.katowice.pl, salon@domator.katowice.pl

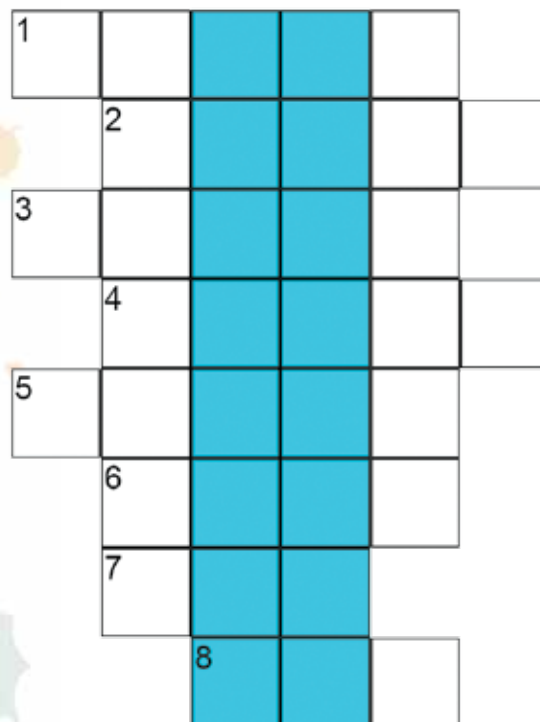
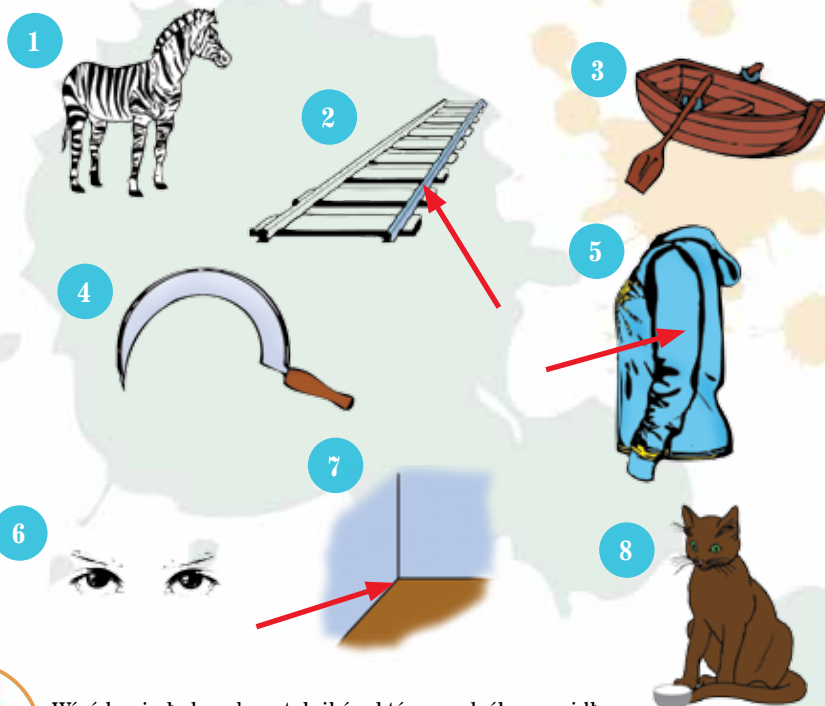
**Warto
zamówić
reklamę
w**

**SILESIA
TRAMNEWS**

Sprawdź!

tel. 32 2413 374

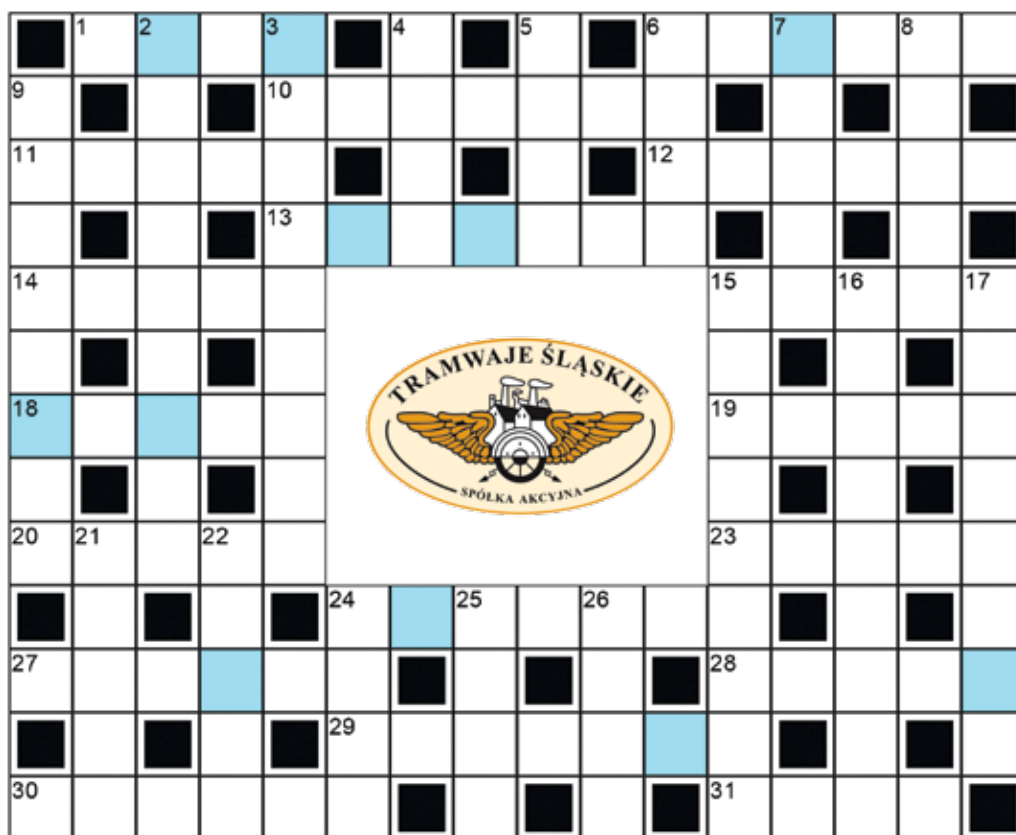
Logogryf dla dzieci

Wśród najmłodszych czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 czerwca na adres wydawcy rozlosujemy maskotkę ufundowaną przez Tramwaje Śląskie S.A.

Litery w kolorowych kratkach, czytane wierszami, utworzą rozwiązanie.

Krzyżówka

Litery w kolorowych kratkach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

POZIOMO:

- 1) to, co kogoś obraża.
- 6) „... Wyborcza” - w kiosku.
- 10) brak wolności.
- 11) rodzaj surduta.
- 12) złudzenie, urojenie.
- 13) śmieć.
- 14) zwój papieru.
- 15) flamaster.
- 18) nagle, gwałtowne uczucie.
- 19) słuszność poglądu.
- 20) kwitnie tylko raz.
- 23) np. kolarzówka.
- 24) niezbyt głośne słowa (przestarz.)
- 27) toń.
- 28) kupon uprawniający do zakupu czegoś.
- 29) odstęp między szynami.
- 30) bandyta, opryszek (przestarz.)
- 31) pasie się na hali.

PIONOWO:

- 2) koleżanka złotnika.
- 3) odmiana jabłoni odporna na mróz.
- 4) samochód terenowy.
- 5) „... pruski”, obraz Matejki.
- 6) lasek.
- 7) trzeba ją odnaleźć.
- 8) syberyjski las.
- 9) w niej białko i żółtko.
- 15) rzemiosło budowlane.
- 16) człowiek bezczelny.
- 17) 15 minut.
- 21) ptak, symbol pokoju.
- 22) zagłębienie w nawierzchni drogi.
- 24) duet.
- 25) gałązka wierzbowy.
- 26) naszyta na dziurę.

Wśród czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania do 15 czerwca na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosował Adrian Pawełczuk z Chorzowa. Gratulujemy!

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów. Rozwiązania można przysyłać pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl) lub dostarczać je osobiście. Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.